

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
tyv@eduskunta.fi

3.10.2024

VN/1/2024

1/2

Asiantuntijakuuleminen; Hallituksen esitys eduskunnalle työttömyysturvalain ja työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain 4 ja 8 §:n muuttamiseksi (HE 135/2024 vp)

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN LAUSUNTO

Työ- ja elinkeinoministeriö lausuu asiassa peruspäivärahaan ja työmarkkinatuen korotusosaan ja ansiopäivärahan korotettuun ansio-osaan liittyvistä muutoksista, koska näillä on liitántä ministeriön toimialaan liittyviin työvoimapalveluihin ja työttömyysturvan työvoimapolitiisiin edellytyksiin.

Lausuntokierroksella olleessa hallituksen esitysluonnoksessa ehdotettiin, että jos työllistymistä edistävä palvelu on alkanut viimeistään 30.6.2024, palvelun ajalta voidaan maksaa peruspäivärahan ja työmarkkinatuen korotusosaa tai ansiopäivärahan korotettua ansio-osaa lain voimaantulon jälkeiseltä ajalta palvelun loppuun saakka, kuitenkin kokonaisuudessaan enintään 200 päivältä. Myöhemmin alkaneiden palveluiden osalta korotusosan maksaminen päättyisi 31.12.2024. Tämä olisi tarkoittanut sitä, että 30.6.2024 jälkeen alkaneiden palveluiden osalta korotusosan tai korotetun ansio-osan maksu olisi saattanut päättyä kesken palvelun.

Työ- ja elinkeinoministeriö pitää tärkeänä esitykseen lausuntokierroksen jälkeen tehtyä muutosta, jonka mukaan lainsäädäntöön tehtävät muutokset koskisivat vain työllistymistä edistäviä palveluita, jotka alkavat lain voimaantulon jälkeen. Ennen lain voimaantuloa alkaneisiin palveluihin tulisi soveltaa lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Tällä suojataan palveluihin osallistuvien työnhakijoiden odotuksia siitä, että palveluun osallistumisen vaikutukset etuusoikeuteen eivät muuttuisi palvelun aikana.

Työ- ja elinkeinoministeriö yhtyy hallituksen esityksessä esitettyyn arvioon, että *taloudellisen kannustimen poistumisen voidaan arvioida heikentävän työnhakijan kannustimia osallistua työllistymistä edistäviin palveluihin. Työvoimaviranomaisen järjestämät palvelut ovat kuitenkin jatkossakin lähtökohtaisesti työttömyysetuuden saajaa velvoittavia. Palveluista kieltäytymisestä tai muusta palvelun laiminlyönnistä voi aiheutua etuus-seuraamuksia.*

Työ- ja elinkeinoministeriöllä ei ole tiedossa tutkittua tietoa kannustimen vaikutuksesta työttömiin työnhakijoihin ja näin ollen vaikutuksen mittaluokasta ei ole tietoa. Voidaan kuitenkin olettaa, että kannustimen poistuminen vähentäisi erityisesti sellaisten palveluiden kysyntää, joiden arvioidaan epätodennäköisemmin johtavan työllistymiseen. Toisin sanoen vaikutus kohdistuu palveluihin, joiden kysyntää on nykyisin lisännyt siihen osallistumisesta saatava lisäetuus, eikä niinkään palvelusta saatava muu

hyöty. Käytännön tasolla asiaan voivat vaikuttaa myös mielikuvat, eikä työttömillä työnhakijoilla ole täydellistä informaatiota eri palveluiden vaikuttavuudesta. Tutkitun tiedon puuttuessa korotusosien kannustinvaikutuksen merkitys on voinut olla nykyisin myös vähäinen.

Työ- ja elinkeinoministeriö kuitenkin katsoo, että kokonaisuudessaan esitys on perusteltu julkisen talouden tilanne huomioon ottaen. Lisäksi ministeriö kiinnittää huomiota siihen, että korotusosista luopumisesta huolimatta useimpien työttömyysturvalaissa (1290/2002) tarkoitettujen työllistymistä edistävien palveluiden ajalta on edelleen mahdollista saada kulu- korvausta.

LAATI:

hallitussihteeri Tuomas Kallio